
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 190, juli, augustus 2024

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>

De Leerschool van de Verhoogde Christus

De vier geestelijke schoolklassen van het leven in Christus

Deel 19

De vierde klas

De beloning van het Messiaanse koninkrijk

Kernwoorden van de leerstof: *behoud, eerstgeboorterecht, Ruben, Esau, overwinnaars, Messiaans tijdperk, heersen van genade.*

“In de Nieuwtestamentische verbreiding van het geloof is de goddelijke wijding tot discipelschap, tot verkondiging, tot de gemeenschap. De goddelijke wijding is om deel te krijgen aan het **toekomstige behoud** van de Messiaanse toekomst” (Karl Barth).

“Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen die de **zaligheid [behoud] zullen** beërven?” (Hebr. 1:14).

Behoud is een ruim begrip in de Bijbel en omvat veel meer dan ons eeuwig behoud. Het Nieuwe Testament kent drie verschillende vormen van behoud: 1) het eeuwige behoud (Ef. 2:8,9), 2) het huidige behoud (1 Kor. 1:18), en 3) het toekomstige behoud (Hebr. 1:14). Behoud zien we daarom in drie tijden— de verleden tijd, de tegenwoordige tijd en de toekomstige tijd:

- 1) Christenen zijn behouden.
- 2) Christenen zijn bezig behouden te worden.
- 3) Christenen moeten nog behouden worden.

In deze studie zullen we ons bezig houden met de derde vorm, ons *toekomstig* behoud.

Er zijn verschillen tussen ons eeuwig behoud en ons toekomstig behoud. Laten we er een paar noemen.

1. Eeuwig behoud is niet beërfd

Erfenis ontvangen we op basis van zoonschap. Eeuwig behoud impliceert kindschap en zoonschap, maar het verkrijgen van de voorwaardelijke erfenis van de zoon ligt nog in de toekomst. Alle christenen zijn “zonen” (Gal. 4:6,7), maar nog niet in de volle positie van de “aanneming [adoptie] tot zonen” (Rom. 8:23; Ef. 1:5). Deze aanneming ligt nog in de toekomst en heeft te maken met het openbaar worden van de zonen van God (Rom. 8:19) en de heerlijkheid van deze zonen (Rom. 8:21). Deze aanneming hangt af van de uitkomst van onze geestelijke wedloop. Dragen wij vrucht voor het koninkrijk, dan zullen we blijken “zonen van het koninkrijk” te zijn.

2. Eeuwig behoud is onvoorwaardelijk

We kunnen eeuwig behoud niet meer verliezen, want het werk van Christus kan niet ongedaan worden gemaakt door onze eigen werken. De typologie bevestigt dat. Israël zou nooit meer terugkeren naar Egypte. Gods blik was niet achterwaarts gericht naar Egypte, maar voorwaarts naar het beloofde land. Toen het volk viel, viel het met betrekking tot de erfenis die voor hen lag, niet tot Egypte dat achter hen lag. Het volk Israël viel met betrekking tot de hoop die voor hen lag, het binnengaan van het beloofde land. Er bestaat een afval van geloof, maar die afval heeft *altijd* te maken met wat voor ons ligt, *nooit* wat achter ons ligt, onze erfenis. We kunnen daarom nooit afvallen van ons eeuwig heil/behoud dat rond Egypte was verzekerd. Wat in de type geldt, geldt ook voor ons.

3. Toekomstig behoud is voorwaardelijk

We zijn er niet zeker van of we het zullen verwezenlijken. Allen vertrokken uit Egypte, maar niet allen mochten het beloofde land binnengaan. Door ongeloof en ongehoorzaamheid gingen zijn het land niet binnen (Hebr. 3:7-4:11).

4. Toekomstig behoud is verbonden met het eerstgeboorterecht

Het woord “geboorterecht” in het Nieuwe Testament, komt van het Griekse woord *prototokia*, het meervoud van een zelfstandig naamwoord, dat “*de rechten van de eerstgeborenen*” betekent.” Dit woord wijst op het feit, dat het geboorterecht bestaat uit meerdere rechten, die allemaal beërfd moeten zijn.

Het geboorterecht van de eerstgeborene in het Oude Testament bestond uit drie zaken:

- 1) beheerder van het huis onder en voor de vader,
- 2) priester van het gezin, en
- 3) het verkrijgen van een dubbel deel van bezit van de vader.

De positie van de eerstgeboren zoon alleen garandeerde niet dat de erfenis werd verkregen. Een eerstgeboren zoon kon door wangedrag deze rechten verbeuren.

Twee klassieke voorbeelden van het verliezen van het geboorterecht door eerstgeboren zonen, vinden we in Genesis, het boek waar de basis van alle Bijbelse leerstellingen liggen. Het ene relaas is van *Esau* en het andere van *Ruben*.

4a) Ruben en het geboorterecht

Ruben, de eerstgeborene van Jacob, verbeurde vanwege seksueel wangedrag zijn eerstgeboorterechten: *“Ruben ging heen en lag bij Bilha, de bijvrouw van zijn vader, en Israël hoorde het”* (Gen. 35:22 NBG vert.).

Vanwege deze zonde hoorde Ruben op het sterfbed van zijn vader Jacob de woorden: *“Ruben, mijn eerstgeborene zijt gij, mijn sterkte en de eersteling mijner kracht, de voornaamste in hoogheid, de voornaamste in vermogen. Gij, die opbruist als water, gij zult de voornaamste niet zijn, omdat gij uws vaders bed beklommen hebt; toen hebt gij het ontwid. Hij heeft mijn legerstede beklommen”* (Gen. 49:3,4). De stam Ruben zou, zoals Jacob profeteerde, niet voornaam zijn. Uit deze stam kwam geen richter, koning of profeet voort. Wat Ruben verloor, verloor hij voor altijd. Hij bleef wel een zoon van Jacob en werd daarom gezegend, maar niet als de eerstgeborene.

Rubens geboorterecht werd verdeeld onder drie van zijn broers. De *heerschappij* van de stam ging naar “Juda”; het *priesterschap* werd toegewezen aan “Levi”, en het *dubbele deel* van het bezit van de vader ging naar “Jozef”. De stam “Juda” werd de *koninklijke* lijn; de stam “Levi” werd de *priesterlijke* lijn en de stam van “Jozef” ontving een *dubbel* deel door Jozefs twee zonen, *Efraïm en Manasse*. Zij ontvingen elk een enkelvoudig deel (1 Kron. 5:1,2).

In het Messiaanse vrederijk zal het gevolg van Rubens zonde nog steeds van kracht blijven. De Koning zal uit het huis Juda voortkomen (Openb. 5:5); de priesters zullen uit de familie van Zadok, de Leviet voortkomen (Ezech. 44:15,16; 48:11), en het dubbel deel zal het deel zijn van het huis van Jozef, door Efraïm en Manasse (Ezech. 47:13; 48:4,5).

“De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt...” (Gen. 49:10 NBG vert.).

De “scepter” was het symbool van bestuurlijke macht en gezag. Wie die macht en gezag uitoefende, hield de scepter. Juda was uitverkoren en door zijn vader Jacob aangewezen om als stam het leiderschap in Israël uit te oefenen. Dit recht behoorde aanvankelijk toe aan Ruben als eerstgeborene, maar deze verspeelde dit geboorterecht. De bestuurlijke macht ging over op de stam van Juda, waaruit ook de Messias, de koning der Joden, zou komen. Ruben blijft buiten beeld.

4b) Esau en het geboorterecht

Esau verbeurde zijn geboorterecht, evenals Ruben. In het geval van Esau ging de hele erfenis naar zijn jongere broer, Jacob. Esau verkocht zijn geboorterecht voor één enkele maaltijd (Gen. 25:27-34).

Aangezien de rechten van de eerstgeborene uiteindelijk beloofd waren aan Jacob, twijfelen sommigen eraan of Esau deze beloften ooit werkelijk bezeten heeft. Het Griekse woord voor “verkocht” in Hebreeën 12:16 (verwijzend naar Esau’s geboorterecht) duidt erop dat Esau dit geboorterecht werkelijk bezat, en zich ten volle bewust was van wat hij deed toen hij zijn eerstgeboorterecht aan Jacob verkocht.

In Genesis 25:34 lezen we dat Esau zijn eerstgeboorterecht verachtte. Het Griekse woord in de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, voor “verachtte” maakt duidelijk dat Esau zijn geboorterecht van weinig waarde achtte. Pas later, toen het te laat was, besefte Esau de waarde van wat hij verkocht had. Evenals bij Ruben, had het verlies van het geboorterecht van Esau geen invloed op zijn kindschap. Esau probeerde zijn geboorterecht terug

te krijgen, maar de Schrift zegt dat “*hij geen plaats vond voor berouw.*” Daarop zei Esau tegen Isaäk: “*Hebt gij slechts deze éne zegen, mijn vader? Zegen mij, ook mij, mijn vader*” (Gen. 27:38 NBG vert.). We lezen dan dat “*Esau zijn stem verhief en weende.*”

Het woord “bekering” betekent verandering van iemands gedachten. Esau probeerde zijn vader van gedachten te veranderen, maar “*hij vond geen plaats voor berouw*”, d.w.z. “*hij vond geen plaats voor verandering van gedachten.*” De Willibrord Vertaling vertaalt het in dit opzicht waarschijnlijk het beste in Hebreeën 12:17: “*.. Hij zag geen kans zijn vader tot andere gedachten te brengen, hoewel hij het onder luid gewezen probeerde.*” Isaäk veranderde niet van gedachten. Het geboorterecht was voor altijd buiten Esau’s bereik.

4c) Christenen en het geboorterecht

Ieder Christen is een kind van God. Hij is ook een zoon van God om de erfenis te ontvangen die bij eerstgeboren zonen behoort. Net als in het Oude Testament, bestaat de erfenis uit de drie zaken die eerder werden genoemd.

Gods oorspronkelijke doel met de schepping van de mens had te maken met **heerschappij** over de aarde (Gen.1:26-28). Na het oplossen van het probleem van de zonde zal dit doel uiteindelijk worden bereikt, een heerschappij *op* de aarde en *vanuit de hemel over* de aarde—aards en hemels.

De positie van **priester** heeft te maken met een gecombineerde functie van *koning-priester*, uitgeoefend tegelijkertijd als Christenen “*macht ontvangen over de heidenen.*” Christenen zijn momenteel “priesters”, maar niet “koningen en priesters.” Deze functie is gereserveerd voor de komende eeuw (vgl. 1 Petr. 2:9; Openb. 5:10). Onze huidige bediening als priester is, zoals Christus’ huidige bediening als Hogepriester, verbonden met de tabernakel in de hemel (vgl. Hebr. 9:11,12; 10:19,20; 1 Joh. 1:5-2:2). Dit zal duren tot het einde van deze bedeling. Tijdens de komende Messiaanse eeuw zal Christus’ bediening niet langer met de tabernakel verbonden zijn. Hij zal het Heilige der Heilige verlaten en op aarde aan Israël verschijnen als de grote Koning-Priester naar de ordening van Melchizedek. Christenen zullen dan met Christus in heerlijkheid heersen als “koningen en priesters”, samen met de grote “Koning-Priester”.

De ontvangst van een **dubbele deel van het bezit** heeft te maken met zowel *hemelse en aardse sferen van het koninkrijk*. Christenen zullen heersen vanuit de hemelen over de aarde als mede-erfgenamen met Christus. Het bekleden van deze posities betekent een erfenis die zowel de hemel als de aarde omvat. God heeft Zijn Zoon beloofd: “*Vraag Mij en Ik zal volken geven tot uw erfdeel, de einden der aarde tot uw bezit*” (Ps. 2:8). De heerschappij vanuit de hemelen over de aarde zal dit dubbele deel omvatten.

De positie van ieder christen, die “in Christus” is, is op zich niet voldoende om de erfenis te verwezenlijken. De christen moet “in Christus” blijven, want wie “in Christus” blijft, draagt “*vrucht in volharding*” (Lukas 8:15; Joh. 15:5). Christus blijft *altijd* in ons, zoals wij ook altijd in Hem zijn. Nu moeten we in Hem blijven. Wat kan dit anders betekenen dat we beseffen dat we hierin één met Hem zijn.

“**INDIEN** [de voorwaarde!] *gij slechts wel gegrond en standvastig blijft in het geloof en u niet laat afbrengen van de hoop van het evangelie ...*” (Kol. 1:23 NBG vert.).

De brief aan de Hebreëën centreert zich rond vijf hoofdwaarschuwingen (Hebr. 2:1-4; 3:1-4:13; 5:11-6:20; 10:26-38; 12:14-29), en hebben allemaal te maken met de erfenis die aan christenen wordt aangeboden. De vijfde en laatste van de vijf hoofdwaarschuwingen aan Christenen in Hebreëën 12:14-17) gaat over Esau en het verbeuren van zijn eerstgeboorterecht. Deze waarschuwing wordt in het boek Hebreëën gezien vanuit de type en antitype. Wat de Israëlieten in het Oude Testament overkwam, moet de heiligen in het Nieuwe Testament niet overkomen. De Israëlieten in de woestijn zouden een aardse erfdeel realiseren. Maar allen van twintig jaar en ouder, behalve Kaleb en Jozua, kwamen vanwege ongehoorzaamheid om in de woestijn. Zo kunnen ook christenen kunnen door hun huidige wandel de prijs, hun erfenis, mislopen.

5. Het zijn de overwinnaars die hun toekomstig behoud zullen ontvangen

Het boek Openbaring heeft het een en ander te zeggen over het komende Messiaanse tijdperk. De nadruk is echter beperkt, omdat de profeten in het Oude Testament hier al uitvoerig over hadden geschreven.

Op macroniveau is de Bijbel een boek dat zich afspeelt in een letterlijke periode van 7000 jaar met als climax de zevende periode van 1000 jaar (vgl. Gen. 2:2), het Messiaanse tijdperk—de zevende dag van rust. De Bijbel heeft veel te zeggen over de tijd voor en na die 7000 jaar, maar alleen voor zover ze voor die 7000 jaar van belang zijn. We zien daarom in de type in Genesis 1:26-2:3 en bij de profeten al het millennium en niet pas in Openbaring 20.

We kunnen Genesis 1:1-2:3 ook op microniveau bekijken, als type, namelijk de christen die in Genesis 1:3 tot geloof komt doordat de Geest van God over zijn of haar woest en ledige leven zweeft. De zes dagen zijn dan een type van geestelijke groei met het oog op de zevende dag, het Messiaanse tijdperk, waarin er een sabbatsrust wacht voor de christen (Hebr. 4:9).

Alle beloften aan de overwinnaars in Openbaring 2 en 3 zijn Messiaans in hun reikwijdte. Dit alles is terug te voeren naar de type in Genesis 1:1-2:3. Veel christenen slaan geen acht op dit raamwerk of vervormen het en eindigen dan ergens anders dan bij het komende koninkrijk, of ze eindigen bij een verwrongen beeld van het koninkrijk.

Het tijdperk dat komt, is het Messiaanse tijdperk. In Markus 10:30 betekent “*eeuwig leven*” “langdurig tijdperk leven” en wordt dit tijdperk in verband gebracht met de toekomstige eeuw (Gr. aion), het Messiaanse tijdperk.

Het volbrachte werk van de Here Jezus op Golgotha heeft niet alleen met eeuwige redding te maken, maar ook met het koninkrijk der hemelen, de heerschappij vanuit de hemelen over de aarde. Het was het komende koninkrijk, het Messiaanse koninkrijk, waarop de blik van onze Heer was gericht. Het loon van ons geloof heeft te maken met het deel krijgen aan de hemelse heerschappij in de hemelen in het komende Messiaanse tijdperk (vgl. Openb. 2:26). Alle beloften aan de overwinnaars in Openbaring 2 en 3 hebben hiermee te maken, want al deze beloften zijn Messiaans.

Het doel van onze geestelijke wedloop heeft met het aanbod van het koninkrijk der hemelen te maken. De gelijkenissen van het koninkrijk der hemelen in de evangeliën hebben ook met dit aanbod te maken, eerst aan Israël en later aan de gemeente van Jezus Christus. Deze gelijkenissen beschrijven zaken rond dit aanbod en de voorwaarden om deel te krijgen aan deze heerschappij.

“Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, gelijk ook Ik heb overwonnen en gezeten ben met mijn Vader op zijn troon” (Openb. 3:21 NBG vert.).

Zo laat in Egypte de Farao Jozef rijden op de “tweede” wagen die hij had (Gen. 41:43). Jozef was daarmee tot onderkoning gesteld. Jozef is een type van Christus die de “tweede” onder de Vader is. Christus is de erfgenaam en wij, kinderen van God, zijn gesteld als “derde” in de Messiaanse heerschappij. De vraag is nu wat de *voorwaarde* is dat wij deel krijgen aan deze toekomstige heerschappij die niets anders is dan de beloning van onze geestelijke wedloop. Kortom, de deelname aan de toekomstige Messiaanse heerschappij is afhankelijk van onze huidige (innerlijke) heerschappij van de genade:

“Want, indien door de overtreding van de ene de dood als koning is gaan heersen door die ene, veel meer zullen zij, die de overvloed van genade en van de gave van de gerechtigheid ontvangen, leven en als koningen heersen door de ene, Jezus Christus, opdat, gelijk de zonde als koning heerste in de dood, zo ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid ten eeuwig en leven door Jezus Christus, onze Here” (Rom. 5:17,21 NBG vert.).

De grote uitdaging voor de geestelijke wedloop van de gelovige is dat de genade zal heersen met het oog op de toekomstige heerschappij.

In deze bedeling bestaat er niet zoiets als een christen die een permanente status van een overwinnaar heeft. God zal overwinnaars gebruiken voor ‘herstel’, maar dit zal een herstel zijn in het Messiaanse tijdperk, niet in deze bedeling. Wij zijn geroepen in deze bedeling om te overwinnen (de wereld, de satan, de zonde), maar dat is geen statisch geheel. Het ene moment kunnen we overwinnen en een ander moment kunnen we hierin falen. Daarom kunnen wij nooit met zekerheid zeggen dat we de geestelijke wedloop met succes hebben gelopen voordat deze beëindigd is. We kunnen ons daarom nooit aansluiten bij een beweging van overwinnaars om de huidige situatie binnen het christendom het hoofd te bieden. De rechterstoel van Christus bepaalt wie de ‘status’ van overwinnaar zal hebben verkregen. Vandaar dat alle beloften aan de overwinnaars in Openbaring 2 en 3 Messiaans zijn. In deze bedeling richten wij altaren op in het beloofde land om overwinningen zoals Jericho mogelijk te maken en nederlagen zoals bij Ai te vermijden. Laten we nooit zeggen dat we de status van overwinnaar bezitten voordat we het einddoel van het geloof hebben bereikt. Het behalen van het einddoel wordt bepaald voor de rechterstoel van Christus. Laat dit oordeel een motivatie voor ons zijn om een toegewijd leven te leiden!

Studievragen

1. Welke drie vormen van behoud ken je?
2. Wat houdt ons eerstgeboorterecht in?
3. Welke twee personen in het Oude Testament zijn in het bijzonder genoemd als het gaat om het verliezen van het eerste geboorterecht?
4. Waardoor verloren zij dit recht?
5. Wat maakt ons tot een overwinnaar voor God?
6. Wat zijn de voorrechten van de overwinnaars?
7. Wat sprak je het meeste aan in deze studie?